

Inserati se sprejemajo in velja trislopnost vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 " "
15 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravištvu (administracija) in ekspedicija na Dunajski cesti št. 15 v Medija-tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za polleta . . . 5 " — "
za četrto leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrto leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je Florijanske ulice št. 44.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto

Zarad božičnih praznikov izide prihodnja številka „Slovenca“ v četrtek 29. decembra 1881.

Vabilo k naročevanju „SLOVENCA“.

Po pošti prejemati velja pri trikratnem izhajanju list za celo leto . . . 10 gl. — kr.
„ polleta . . . 5 " — "
„ četrto leta . . . 2 " 50 "

V administraciji sprejemati:

Za celo leto 8 gl. 40 kr.
„ pol leta 4 " 20 "
„ četrto leta 2 " 10 "
Posamezne številke — " 7 "

Za bogoslovce, dijake in učitelje:

Za četrto leta 1 " 50 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

V prvem četrletju ostane še vse pri starem, toda se na „Slovenca“ naroča kakor pred.

List pošljemo vsem dosedanjim naročnikom. Kdor se ne misli naročiti, naj ga pošlje nazaj, ker ga sicer smatramo kot naročnika. Tudi prosimo tiste gospode, ki naročnine še niso poravnali, da bi to storili prej ko mogoče, da tudi mi poravnamo račun v tiskarni.

Naročnina se pošilja najceneje po poštnih nakaznicah (Postanweisungen).

Kdor je kaj na dolgu, naj vendar v tem času poravnava.

Vredništvo in opravištvu.

Pro domo — sami za se.

Zdaj ko se bližamo koncu leta, ponavljajo listi svoje vabila na naročbo. O tej pri-

liki ne bo odveč, ako slovenskemu občinstvu še enkrat predočimo važnost našega časopisa. Kakor dandanašnji dežele ne morejo izhajati brez cest, železnic in telegrafa, tako tudi narodi ne morejo izhajati brez časopisa, ki posreduje občevanje na polji duševnega življenja. Časopis je podoben reki, ki pobira vse studence in potoke enega kraja ali cele dežele, da se zberejo v mogočno vodo, po kateri plavajo ponosne barke. Studenci so razni dopisniki, potoki so izjave iz raznih društev, shodov itd. Vsi združeni naredé reko javnega mnjenja, ki predstavlja duševno življenje kakega naroda. V časih najhujše stiske bilo je slovensko časopisje še edina trdnjava, v kateri je bil ograjen slovenski duh: ko je vse obupovalo, vse begalo in se skrivalo, stalo je naše časopisje v prvi vrsti trdega bojišča, nanj so se najhujše zaletovali kruti sovražniki. Slovenskemu časopisju še sovražniki ne morejo očitati, da se je kedaj poganjalo za lastni dobiček, domoljubje ga je ustanovilo, domoljubje ga ohranilo, domoljubje vodi in navdhuje še danes. Za povzdogo in razcvitanje naše literature za zboljšanje materialnega stanja našega naroda in za njega izobraževanje v vednostem in pravem oziru ima naše časopisje obče priznane zasluge. Ako bi zameli naši časniki, zamelo bi tudi vse narodno gibanje in življenje.

Ako vse to prevdarimo, bomo lahko prišli do sklepa, da je podpiranje narodnih časnikov dolžnost vsacega rodoljuba. Podpirajo pa se narodni časniki na trojen način: 1. z duševno podporo, to je, z dopisovanjem, 2. z naročevanjem in 3. s tem, da kdor sesam na more naročiti, vsaj druge k temu prigovarja, ter našim listom

gladi pota v društvene prostore, kavarne in gostilnice.

Duševne podpore naši časniki še vedno močno pogrešajo; marsikdo bi si lahko pridobil zaslug za domovino, ako bi važne in koristne reči v časnikih razpravljal ter tako oživljal duševno življenje narodovo; mnogi pa, ki so sposobni za to, odtegujejo se vsakemu delu za občno korist, ter živé le za svoj dobiček in svojo hišo, naše časnike pa jemljejo le v misel, kadar se čez nje zabavlja. Da pa naši časniki ne morejo vstrezati vsem zahtevam, krivo je dosti njih bedno materialno stanje.

Slovenski narod je res majhen, pa vendar toliko številen, da bi se naši časniki lahko dobro vzdrževali, ako bi se rodoljubi le še nekoliko potrudili za razširjatev naših časnikov. Da bi le vsak list kakih dve sto naročnikov več dobil, pa bodo vsi lahko izhajali, in ne bo treba tiste medsebojne grižnje, ki dostikrat prihaja od kruhoborstva. In kako lahko bi se teh dve sto naročnikov dobilo, ako bi rodoljubi le hoteli! Koliko je na Slovenskem velikih gostilnic ob cestah in v večih krajih, kjer se zbira mnogo ljudstva, pa vendar nimajo nobenega slovenskega časnika! Gotovo je takih bogatejših gostilnic nad dve sto, in narodni gostje bi vendar lahko vplivali na take gostilničarje, da bi si narodne liste naročili. *) V mnogih mestih in trgih po Slovenskem najdeš dosti nemških časopisov, kakor „Weltbratt“, „Tagespost“ in drugih še slabejših nemških časnikov, ki slovenstvo zasmehujejo in

*) Na Dunaji smo skusili, da so v kavarni precej naročili list, kateri koli si bodi, ako je le kak navaden gost izrekel željo, da ga hoče brati. Vredn.

Sveta noč.

Drevi bode sveta noč.

V najresnobnejšem času, ko je vsa priroda vglobljena v trdo spanje, ko je čas solučne svetlobe najkrajši, praznuje ves kršanski svet sveto noč, kot spomin na rojstvo Odkupnika in Izveličarja vsega svetá. Slavi in praznuje rojstva spomin ob času, ko se človeku najbolj vrvajo v dušo misli na otpnelost in smrt v dokaz, da za njo nastopuje preporek novi. Zares ga ni pripravnejšega časa za to izven dolge zimske noči, ko je zmožen zbrani človeški duh marno pretuhtovati namen svojega poklica, ter si predstavljati pred oči slike trpežniše in pomenljivejše mimo mnogih tujih dolgo veljavnih idej.

Že je nad osemnajst sto let, odkar se je božje previdnosti dopadlo poslati na svet Prenovitelja, kateri bi bednemu, v zmotah tavaočemu človeštvu zasvetil novo luč, da bi zablodeni zopet našli zgrešeno pot. Tam v betlehemskem hlevcu se je po deviškem porodu božjega Sina v mrzli zimski noči že pričelo naše odrešenje, in od tega pričanja člo-

veštvo novo dóbo, dóbo katera bi imela oblagodariti svet z mirom. Nebesna prostorišča se odpró in angelski glasovi zadoné v ozračji pojóč: Slava Bogú na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.

Mir je želelo nebó človeštvu, mir bi imel rositi z rojstvom Odrešenika na zemljo, mir bi naj bil zedinil misli vseh src. Toda žalibog, da je tako malo ljudi bilo za mir dostojno pripravnih! Že njega Pomirjevalca proganjala je kmalo po rojstvu grozna srditost Herodeževa, in pozneje zavidnost ošabnih Judov, dokler ni v rabeljskih rokah daroval življenja v odkup za človeštva pregrehe. In kako malo mirú se je dovolilo tudi njegovi napravi, sv. Cerkvi, katere prvi udje so se potikali in skrivali v raznih prostorih po malej Aziji, pripravljeno podati vsaki čas tudi svoje življenja za sv. vero. Ti toraj niso živeli z nevernim svetom v miru, pa mir je vladal med njimi samimi, blaženstvo mirú je napolnjevalo njih duše, ker so si bili svojega cilja svesti, povdarjajoči dobro, da preselitev od todi je le preroditev k novemu življenju, katerega edinega so si najbolj želeli. Nevarni so se sicer kazali tisti

časí življenju prvih kristjanov, pa ravno zaradi tega so si prvi kristjani v posebno srečo šteli Gospodove učence se imenovati, in kje bi iskala sv. Cerkev svojih svetnikov, da jih niso prvi časi krščanstva njej toliko porodili in odgojili?

Toda pustimo preteklost ter ozrimo se v sedanost in kolika razlika se nam pokaže pred oči! Vnetih spoznavalcev za edino zveličavno vero Kristusovo bi sedaj skoraj clo po dnevi z lučjo v roci zastoj iskali med nami, a v pokrajinah, kjer se je dovršilo čudo našega odrešenja, vlada sedaj mohamedizem, ali že clo novo poganstvo. Azija, zibelj krščanstva, je iz nebes donešen nauk pahnila od sebe, a Evropa, ki ga je bila pred veki navdušeno sprejela, kaj bi naj rekli o njej? Dežele, katere so nekdanj vzgojile množice svetih mož in žen, ponašajo se sedaj še z večim številom brezvercev, frajmaurerjev in drugih brezbožnežev in dar sv. vere se seli od tod. Ne vživa toraj sv. Cerkev mirú sedaj, in kar je še groznejše — tudi verna čeda zvestih katolikov ne čuti v sebi ónega nadzemjskega mirú prvih kristjanov, kajti novodobni nauki,

zatirajo, narodne slovenske liste pa boš zastoj iskal. Tako z nami delajo tujci na lastnih tleh, in mi vse voljno prenašamo, namesto da bi varovali svojo čast in na svojih tleh zahtevali tudi spoštovanja za svoje časnike! Rodoljubi, če hočete, da bo slovenska reč napredovala, morate v prvi vrsti podpirati narodno literaturo in časopisje!

Kar se našega „Slovenca“ tiče, zagotavljam smemo svoje bralce, da list stoji na trdni duševni podlagi, ker je postavljen na nepremakljivo skalo krščanstva in domoljublja. Da se pa list poveča in izboljša svoj materialni položaj, ob enem pa pomnoži tudi krog svojih pisateljskih moči, da si bomo zlasti z njim upali pred občinstvo stopiti vsaki dan, in ga spremeniti v dnevnik, kar v un in v un name ravamo, treba je pred vsem, da ga njegovi prijatelji po deželi bolj in bolj krepko podpirajo ter mu več in več naročnikov pridobé. Z veseljem smemo reči, da število naših prijateljev vedno narašča, pa resnični prijatelji bodo še le potem postali, ako bodo delali za razširjenje našega lista, ki zamore služiti le v korist in čast celemu narodu.

Politični pregled.

V Ljubljani 23. decembra.

Avstrijske dežele.

Zdaj se še le zve, zakaj so liberalci tako rohneli proti deželanski banki. Hoteli so namreč osnovati neko „**mornarsko banko**“ katera bi imela nalogo, podpirati jetično „W. Allg. Zeitung“ in morda še kak drug list. Vlada pa te banke ni dovolila, ker ni imela dosti trdne podlage. Še „N. fr. Presse“ je rekla, da bi bila ustanovitev banke sramota za Avstrijo. Drugi liberalci pa, katerih organ ni „N. fr. Presse“, bili so vsi razkačeni na vlado, da jim ni dovolila tiste brz ko ne sleparske „mornarske banke“, zato so jo tako trdo prijeli zavolj deželanske banke.“

Liberalni dunajski listi še vedno ne nahajo, Taaffeja dolžiti, da je on kriv **gledišnega požara**, ter svojim bralcem pripovedujejo, da so cesar zelo razljuteni nad vlado in da bodo vse ministre v kratkem spodili. Samo po sebi se razume, da je vse to izmišljeno. Tudi pruski list „N. Allg. Zeitung“ se huduje nad našimi nemškoliberalci, da hočejo

nesrečo požara porabiti za svoje politične namene.

„Morgenpost“ piše: „Ne moremo priti do izboljšanja materialnega stanja, ker se v državnem zboru ves čas s praznimi prepiri potrat. Ali zato davke plačujemo, da te zofistične govore poslušamo? Ljudstvo sovraži ta prazni prepir, te votle fraze. Naj se stranke porazumejo, da skupno delajo za občni blagor, če ne, bodo morale odstopiti od pozorišča.“ Znano je, da smo mi Slovani vedno za pravično spravo, pa ne za tako, da bi se odrekli narodnim pravicam.

Tržaška doputacija se je včeraj predstavila cesarju ter jih prosila pomoči za Trst, kjer kupčija čedalje bolj peša. Kakor liberalna lista poročata, so cesar deputaciji, pri kateri je bil tudi državni poslanec Teuschel, obljubili, da hočejo storiti za Trst, kar bo mogoče, ob enem pa so grajali državne poslance Tržaške, da uporno nasprotujejo z levicariji sedanji vladi. To nasprotovanje ni več navadno nasprotovanje, rekli so boje v drugič, ampak uporno (faktiös). Odgovornost za to novico moramo pripustiti liberalnim listom. Pomenljivo pa je vendar, da kaj takega poročajo.

Vnanje države.

Bolj ko Italija izgubiva simpatije sveta, bolj se svet zanima za **sv. očeta** in še na Nemškem se nahajajo nekteri sicer bolj liberalni listi, ki priznavajo, da mora papež neodvisen biti, in da se to le zgoditi zamore, ako se mu njegova dežela nazaj dá, ki jo je laški kraj siloma pograbil.

O **Turčiji** se pripoveduje, da je popolnem v rokah Bizmarkovih, in da on njeno politiko vodi. V tem si je pa izbrala slabega varuha, ker Bizmark Turkom nikoli ni bil prijatelj.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 21. decembra. (Cesarjeva skrb za varnost gledišč. — Princesinja Valerija.) Cesar so prišli te dni iz Gödö na Dunaj, in njih prva skrb je bila, da so poklicali k sebi podžupana Uhla, ki je načelnik podpornemu komitetu, ter pozvedili, kaj se je že vse zgodilo v podporo revežev, ki so pri zadnjem požaru izgubili svoje reditelje. Potem pa so se hoteli sami prepričati, kako je v raznih glediščih dunajskih, in je li vse preskrbljeno, da se ne bode kje ponovila

nesreča, kakoršna je zadela gledišče na ringu. Narprej so ogledali že v nedeljo opero in našli vse v najboljem redu. Drugi dan so ogledali c. k. dvorno gledišče, ki je pa v nekterih rečeh pomanjkljivo. Cesar so zaukazali, da morajo biti odslej za občinstvo odprte tudi stopnice in vrata, ki peljejo v dvorno palačo, in da se ima napraviti še nekaj izhodov. Vsled tega bode dvorno gledišče ostalo do 24. jan. zaprto, da med tem izvrše zaukazane premembe in poprave. Cesar bodo ogledali tudi privatna gledišča na Dunaji, ker se hočejo osebno prepričati, ne žuga li nobena nevarnost obiskovalcem gledišč. Sicer pa je tudi politična gosposka svojo pozornost obrnila na to reč, in vodstvom gledišnim zaukazala, da ne smejo preveč ljudi spuščati v gledišče; v dunajsko (Theater an der Wien) je dozdej zamoglo iti do 2800 ljudi, odslej sme vodstvo izdajati samo 1200 vstopnic. Pa še teh ne more spečati; ljudstvo je še vse zbegano in preplašeno, ter ne obiskuje gledišč. Vsled tega žuga gledišnim igralcem in vodstvom hudo pomaujkanje, in so že začeli premišljovati, kako bi tem ljudem na pomoč prišli in jih obvarovali kakega kraha. Pa saj so Dunajčani bogati in za gledišča pa njihove igralce vneti, ter bodo menda že za nje skrbeli. Podpore za one, ki so vsled zadnjega požara nesrečni postali, je do zdaj že došlo 830 499 gl. Podporni odsek zdaj pozveduje razne okoliščine, ter bode potem odločil neki stalne podpore. Menda se bode vsaj kdo spomnil tudi matere ranjcega pravnik Maška iz Radoljice ter jo priporočil odseku v podporo.

Tudi cesarica je prišla iz Ogerskega na Dunaj s princesinjo Valerijo, ki si je za božično darilo od svojih starišev izprosila milost, da bi smela odgojiti kako revno deklico, ktere stariši so pri požaru poginili. Obersthofmeister baron Nopsza je bil že pri načelniku podpornega odseka, in g. Uhl mu je naznanil, da bodo precej poiskali tako deklico in jo potem princesinji predstavili.

S Pohorja dne 17. dec. (Lovska postava.) V štajarskem deželnem zboru, zadnjem zasedanji, bila je sprejeta postava, da bodo morali tu odslej lovci poleg navadnega „orožnega lista“ še imeti posebno karto od c. kr. okrajnega glavarstva, za katero bo treba plačevati na leto po 3 gl. Lovci, katerih

slabi zgledi in brezbožne naprave zoper versko prepričanje so že sicer zveste spoznovalce močno zbegale in jih še begajo. V srcih sedanjih kristjanov posebno mladega naraščaja vgnjezdil se je obupni dvom zoper pravost starih izročil, in za prepričanje, za katero so svoje dni vzgledni borilci z življenjem stali, ne vem, če bi bil mnogi še dandanes pripravljen se žrtvovati, ali sploh kaj žrtvovati. Zavolj tega pa tudi nas obdaja skoro že zopet noč, noč poskušnje in spoznanja in dal Bog, da bi bila to za nas sveta noč v pravem pomenu besede! Naj bi došel po njej v naše srca pravi mir!

Zares čudna naprava večne modrosti! Marsikaj je v teh vekih se že novega objavilo, marsikaj starega spremenilo, le na skalo sozidana Cerkev še stoji, od Galilejskih ribčev razglaševani nauki Izveličarjevi so še za današnji čas takó pomenljivi in osrečujoči, kot so bili nekdanj. Čudno pa tudi, da od tam, od koder so naši predniki luč sv. vere sprejeli, čujejo ravno zadnji čas toliko novih njej nasprotujočih nauk, da ni čuda, ako vnuk vnuka poprašuje: Kako to, zakaj mi

ometavaš z blatom to, kar so ravno tvoji pradedi kot v poklicu k nam nosili? Če res nima v brezbožnem liberalizmu plavajoča Nemčija več volje nositi še dalje to zaviro napredka, kakor se naboženstvo sploh imenuje, naj vsaj sama pri svojem novem „napredku“ ostane, ter naj ne niči starega še pri svojih sosedah. Tudi Italiji bi nekoliko več katoliškega verskega duha ne škodovalo!

Drevo, ko bo bilo kladvo ob zvon enajsto uro, zbrala se bo množica vernikov po raznih deželah v svojih cerkvah, kjer se bodo z brezbrojnimi lučicami ozaljšane nahajale mične jaslice, predstavljajoče nam rojstvo Izveličarjevo v bornem betlehemskelem hlevu. Zunaj bo sklel mraz, ter brila stroga burja, a v cerkvi na prižnici bodo gg. govorniki opozorjali vernike na znamenitost nocojsne noči, vodeči jih v dnuh tje kaj k priprostemu hlevcu, kjer komaj na svet došedši, že trpi mraz, pomanjkanje in preziranje. On, ki je prišel iz ljubezni do človeštva na svet, da bi se ta po njem odrešil. Srca pripravnih vernikov bodo kar koprnela, ter se topila v svetem sočutji in pomilovanji, da bi le prav dosti tacih bilo!

Bože pa zna, koliko jih bo, ki bi se v tem času spomnili svoje domovine, svojega naroda, ter s piscem enako moledovali: O preponični in v največji bedi nocojsno noč rojeni naš Izveličar! pogreznjeni v prah pred Teboj, občudujemo Tvoj prvi prihod na ta svet. V revščini si prišel med človeštvo, da bi ubožstvo povzdignil, trpel si preziranje, da bi brisal zaničevanim solze v očeh. Glej! mi smo sicer toliko srečni se nahajati v čolnici Tvoje prave sv. Cerkve, pa mnogo jih je še, kateri so kri naše krvi, katere pa še nesrečni razkol loči od nas in Tvoje čede; o Vsemogočni, usmili se jih Ti! Vsaj je še pred nedavnem Tvoj namestnik, ali cerkveni poglavar sv. oče papež Leon XIII. blagoslovljal pred seboj se nahajajoče sinove matere Slave, blagoslovi naše prošnje tudi Ti, ker Te prosimo za brate, katerih Tvoja cerkev in mi tak močno pogrešamo. Pospešuj Večni svojo delo sam, in naj bo vsaj med nami v kratkem en hlev in en pastir! — Prosimo Te pa tudi na dalje za našo očetnjava, za domovino slovensko. Mala je sicer in ubožna, toda častita. Rod, ki v njej prebiva, nahaja se še zvest v Tvoji edinopravi veri, vdan sv-

je pri nas prav dosti, ko so izvedeli za to mi-kovno novico, katero jim daja razumeti, da bo za to njih kratkočasenje treba plačevati precejšen letni davek, so se nad njo močno raz-hudili in marsikteri je prav prijazno mislil o liberalnih nemških štirskih poslancih, poizved-šči, da le z njih večino se je postava spre-jela. Vendar, kar se kmetov tiče, ki se tej svojati ne pridružujejo, nemajo ravno dosti kaj proti njej, ker bo namreč oni davek le bolj zadeval gospólo, ki po planinah kratkočasje išče, in ob nedeljah drugim prav pohujšljive vzgleda daje, ter bodo še zadovoljni, ako se bo s temi doneski toliko pridobilo, da ne bo treba za deželno-državni parostroj vsako leto zemljiščni davek povečavati; negotovo pa je, če se bodo lovski najemniki z njim tako brzo spoprijaznili. Toraj se je pač bati, da bodo lovske najemščine prav nizko padle, kar bo zopet na škodo dotičnim občinam, in tudi zver-jad utegne živeti kakor v pustu, ker jo nihče ne bo krotil. Pritrđiti se pa mora, da ravno lovstvo dela dosti preglavice ljudem; ako se zverina preveč pomnoži, kar se je zlasti pri sestavi te postave povdarjalo, češ, da je še dosti nizkoceni živež, se razume — gospodom, katerega je treba si zavarovati, dela potem škodo poljedelcem, sadjerejcem in gozdarjem, kakor tudi perutnini, katero zlasti lisice marno kradejo in žró. Nasprotno pa so zopet lovski prostori, če so brez divjačine, pri najemščini le malo vredni, ter občini le malo nesejo, to-ras se tu očevidno potrjuje izrek, da je ne-mogoče dvema gospodoma služiti. Ob enem pa se še največ pritožujejo kmetje v jeseni, da zavolj strogosti te postave še lastnih polj-skih pridelkov braniti ne smejo pred škodo-željnimi grabeži, katerih bo odslej gotovo še vedno več. In na čegavo željo bi se vendar kazalo najbolj ozirati?

Naše košato Pohorje, koje krijejo še tu in tam gosti gozdi, hrani v svojem zavetju še prav dosti zverjadi; srne, zajci, lisice, kuni itd. se še v precejšnjem številu po planini in dolinah skrivajo, ter podajajo osobito na zimo dosti tega, zbog česar, kakor pravijo, lovcem kri zavre. Zavolj tega še ta davek ne bo pre-težkoten njim, kateri lov v lasti imajo. Da bi le na novo uveden ne bil! Novostim se nam-

katoliški Cerkvi. Ne dopusti, da bi se kedaj zgubila ta čeda iz Tvojega hleva, in luči svoje vere nam nikar ne vzemi. Ko bodo pritiskali proganjanci Tvojih naprav, takrat naj vtrjeni v zaupanji se stanovitno držimo skale sv. Petra, da bo Tvoj poslednji prihod na svet nam v zveličanje, ne pa v obsojenje!

Na sveto noč so še po nekje v navadi razne vraže, kakor v ozir v bližnjo novo leto, da bi se dognalo, kaj se bo v kaki hiši v onem času posebnega pripetilo. To se pa zgodi s tem, da dotični opazovalec potem, ko drugi k polnočnicami odidejo, trikrat proti solncu hišo obleti, hišne vrata pozapre in po-tem pri srednjem oknu notri pogleda. Še ne-dolžniši pa je drugi poskus, namreč zasaditev črešnjevca višiča pred solničnim vshodom na dan sv. Lucije, katero je boje treba do božiča vsaki dan pred solničnim izhodom zalivati, ter do svetega večera neki gotovo tako cvesti začne, kakor to vidimo v spomladi. Znam sicer, da nobeden od častitih čitateljev tega ne bo poskušal, pa prilivati je treba drugo posodo, v kateri vsejano seme sloge še sovražniki zmiraj teptajo, da se enkrat v istini prikaže iz nje zelena oljkina vejica sprave. —

reč tukaj še precej upiramo, ker se že splošno zna, da so le obteževalne. Škilenje tjakaj v rajh, katero je pri tukajšnih iznerodcih v na-vadi, pa že ne smem k novostim prištevati, a začetki bi bilo vendar, da bi se oni, kateri se sedaj nad to novo postavo jezijo, drugače pa vendar vneto gorijo za nemške liberalce, ki so jo predložili in preglasovali, enkrat spa-metovali, ter oni svojati hrbet obrnili; čas bi bil, da bi bilo njih nadvlade v naši deželi že enkrat konec. Kakšen hasen bo pa više ime-novana postava prinesla, to bo nas učila bliž-nja prihodnost.

Iz Knežaka, 20. decembra. (Čast komur čast — slava Slaviji!) Pri Banki Slaviji je bil tukajšnji posestnik Anton Novak zavarovan. Po neprijetni naključbi zavaroval-nice, katero bi bil moral konec maja, ali za-četek junija t. l. plačati, ni vplačal. Dne 1. aug. t. l. tudi tega posestnika nesreča ognja zadene: vse mu je zgorelo, ali dobiti ni imel nič od banke, in žalostno je gledal, ko so drugi odškodnino prejeli. Na prošnjo tu-kajšnjega zastopnika banke Slavije pa mu je ta banka dec. meseca podelila 300 goldinarjev. Slava Slaviji.

Domače novice.

V Ljubljani, 24. decembra.

(Vabilo gospodom društvenikom narodne čitalnice Ljubljanske v občini zbor) dne 26. decembra 1881 dopoldne ob 11. uri v čitalnični dvorani. Vrsta obravnavam: 1. Nagovor pred-sednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Nasveti posameznih društvenikov. 5. Volitev dveh pregledovalcev za račun. 6. Volitev 15 odbornikov.

Čitalnični odbor.

(Odbor Matični) je imel 21. t. m. 52. skup-ščino, ktere se je vdeležilo 17 ljubljanskih udov in izmed vnanjih g. Svetec. Predsedoval je podpredsednik g. Grasselli, ki se je spominjal g. dr. Bleiweisa in odbor povabil, naj vstane v znamenje svojega milovanja zaradi neizmerne zube, ki je zadela Matico po smrti njenega predsednika dr. Bleiweisa. Se zgodi. Potrdi se zapisnik zadnje odborove seje, potem pa poroča g. tajnik, kaj se je zgodilo od zadnje odborove seje. Pododseki so imeli med tem časom 7 sej. Matično hišo v Zvezdi sta pre-iskala strokovnjaka Jerančič in Zupančič, ki sta se izrekla, da se sme Matica brez vse skrbi preseliti v to hišo s svojimi knjigami, ker so stropi in zidovje tako močni in dobri, da bodo lahko nosili Matične knjige. Matica lepo na-preduje, in je letos pristopilo 173 novih udov, med njimi 5 ustanovnikov, (lansko leto jih je bilo pristopilo samo 78). Posebne zasluge v tem oziru so si pridobili za Štajarsko gosp. župnik Raič in g. Lendovšek, za Gorico pa g. Marušič, za Dunaj g. Cigale. Za poverjenike se določi za Ig g. Govekar, o drugih poverje-nikih pa se bode po nasvetu g. Marna razgo-varjalo v prihodnji seji. Volitev prvosednika nasvetuje g. prof. Šuklje odložiti do prve od-berove seje po prihodnjem občnem zboru, pa g. prof. Marn predlaga, naj se izvoli prvosednik precej in priporoča g. Grassellija. G. Grasselli ugovarja in se strinja s predlogom g. Šukljeta, ker naj Matica s tem pokaže svojo žalost po smrti g. dr. Bleiweisa. Ta predlog tudi ob-velja in se določi, da naj g. Grasselli vodi Matico do prve odborove seje po prihodnjem občnem zboru. Glede letopisa za letošnje leto se po nasvetu g. prof. Marna sklene, da se mu prida podoba g. dr. Bleiweisa s pesmijo, katero njemu na čast zloži gospa Luiza Pesja-

kova. Na koncu se letopisu pridene mrtvaški list objavljen od Matice in pa nagrobni govor g. Luka Svetca. Druga knjiga, ki jo dobé udje, je Šumanova slovnica, ki je že natisnjena razua kazala. Glede Somatologije se sklene dotični prevod gosp. dr. Samca poslati g. profesorju Erjavcu in ga naprositi, da ga pregleda in za natis vredi. To bo tiskanje nekoliko zamudilo in udje dobé to tretjo knjigo o svojem času. Za prihodnje leto se sklene udom dati „Leto-pis“ in g. pisatelje povabiti, da pošljejo Ma-tici primerne spise. Došli in ponujani rokopisi se izročé književnemu odseku v pretres, kar jih pa ni za natis, se vrnejo gg. pisateljem. Kot drugo knjigo je književni odsek za l. 1882 priporočal slovensko-italijansko slovnico. O tej zadevi bil je dolg razgovor in konečno skle-njeno, da se o tej knjigi določi še le v pri-hodnji odborovi seji. Križanovi spisi: Legka in Dušeslovje se izročé v pregled g. dr. Sve-tinu, „Narodne šege na Štajarskem“, nabrane od dr. Pajeka in zgodovina Štajarska, ki jo je spisal g. Lapajne, pa g. Slekovcu. Glede ti-skarskih računov se sklene, da se imajo od-boru predlagati vsako leto proti in sicer do tiste seje, v kateri se sklene razpošiljatev knjig. Odbor nadalje odloči, da se Matična pisarna o sv. Juriju preseli v svojo hišo na kongresnem trgu, in da se dosedanje njeno stanovanje oddá. Prvo in drugo nadstropje v hiši na kongresnem trgu se odda banki „Slaviji.“ Gospodarski odsek poroča, koliko je iztirjal pri knjigarjih in koliko še dolžujejo Matici. Od teh in drugih do-gov se odpišejo nekteri zneski, o katerih se vé, da so zgubljeni.

(Nov slovenski časnik „Mir“) namenjen zlasti za koroške Slovence, bo začela z novim letom izdajati dva krat na mesec, nam-reč 10. in 25., družba sv. Mohora v Celovcu. Cena mu bode za celo leto le 1 glđ. Novemu listu zakličemo: Dobro došel! Že večkrat smo govorili o žalostnih razmerah koroških Slo-vencev, in za trdno pričakujemo, da jih bode novi list zdramil, da se bodo začeli zopet za-vedati svoje slovenske narodnosti in brigati za javne zadeve. Radostni smo brali v „Novicah“, da so jele slovenske občine deželnemu šol-skemu svetu pošiljati prošnje za slovenske ljudske šole. Ako bi bile dotične prošnje zavržene, svetujemo jim, naj se obr-nejo z enakimi prošnjami do držav-nega zbora, kakor so storile v enski za-devi česke občine na Spodnjem Av-strijskem. Lahko bi se potem vse te prošnje ob enem rešile. Poročati ima o njih v državnem zboru g. Klun, ki bi pri tej pri-liko lahko dokazal, da ni res, kar je lani trdil koroški poslanec Moro, da se koroškim Slo-vecem ne godé nobene krivice. Na noge toraj, rodoljubi koroški!

(Novo obrtnijsko društvo.) Nedavno se je ustanovila v Ljubljani obrtnijska zadruga. Ka-kor smo že takrat poročali, mnogo malih obrt-nikov z njeno osnovo ni bilo zadovoljnih in izdelali so pravila za novo tako društvo ter jih slavni deželni vladi predložili v potrjenje. „Slovenec“ se je od nekdanj potegoval ne samo za koristi kmečkoga in drugih stanov, ampak tudi za zboljšanje obrtnijstva ter bode tudi za naprej brez ozira na to ali uno stran zadovoljno podpiral vse, kar zamore koristiti našim domačim obrtnikom. Njegovo načelo v v tem oziru je povzdiga obrtnijstva na krščan-ski in narodni podlagi, kakor smo v predzad-njem listu razložili v obširnem spisu.

(„Slovenec“ in obrtniki.) V „Slov. Na-rodu“ najdemo dopis, ki ima podpis „ljubljanek

obrniki, in v tem dopisu se vržejo vsi obrtniki, ki ne trobijo v „Narodov“ rog, v en koš, imenujejo se namreč vsi „socijaldemokrati“. Ob enem pa se pristavlja, da je bojda „Slovenec“ organ teh nezadovoljnejšev. To stvar je treba pojasniti. V Ljubljani poznamo med vsemi mojstri le dva, ki se nagibata k nazorom socijalistov. Mestni odbornik R. pa nikakor ni socijalist, kakor so v Parizu, Berlinu ali Petersburgu, nikoli še ni rekel, da je socijalist, tudi ga večkrat vidimo v cerkvi, ko nekatere odlične Slovence Narodove stranke, ki se iz vere norčujejo in v cerkev ne hodijo, čeravno so v svojem organu proglasili, da so za katoliško vero. Tudi krojač Ž. ni socijalist, kakor smo se v pogovoru z njim lahko prepričali. Kaj pa hočemo še le reči o branjevcu K., o ključarju D., o čevljarju S., in o mnogih drugih, ki bi vsacega s palico zapodili, kdor bi jim začel praviti, da je vera le „prazna farška izmišljija“, kakor sodijo mnogi preomenjeni narodnjaki. Kaj je pa uzrok, da so tudi ti dobro katoliški možje s „Slov. Narodom“ nezadovoljni? Samo to, ker se „Narod“ briga le za kake študente, če je bil kdo za doktorja promoviran ali za adjunkta imenovan, za veliko bolj važne stvari, kakor bi bila pomoč slovenskemu obrtništvu, kako bi se revnemu ljudstvu, kako delavcem pomagalo, za to se pa malo ali nič ne zmeni. „Slovenec“ je pa list za celo slovensko ljudstvo, on mora zastopati vse stanove, tako kmete kakor obrtnike, njemu noben pošten stan ni preslab, on mora kot krščanski list usmiljenje imeti tudi z revežem. Slovenski obrtniki ljubljanski so se obrnili do vredništva „Slovenca“ in prosili, naj list zastopa tudi koristi slovenskih obrtnikov. Mi smo to radi obljubili, ker je itak naša dolžnost. Smešno pa bi bilo misliti, da bomo mi kedaj podpirali socijalistične nazore. Saj ljubljanski obrtniki sploh socijalisti niso, ampak le „Narod“ tako imenuje vse tiste, ki nečejo v njegov rog „trobiti“. „Slovenec“ je že skušal in bo še zansprej skušal naše obrtnike prepričati, da se zna njih stanje zboljšati, le na podlagi krščanskih nazorov. V ostalem pa bo podpiral pravične zahteve obrtnikov, in v tem smislu si bo v čast štél, če ga bodo imenovali organ slovenskih obrtnikov.

(G. deželni glavar grof Thurn) bil je 22. t. m. pri cesarju pri avdienci.

(G. Stor Franjo) bil je 22. t. m. v Gradcu promoviran za doktorja prava.

(G. Souvan ml.) je ponudil požarni stražni blaga za rjuho, v katero bi pri požarih prestrezla ljudi, ki bi morali iz višine skakati na tla. Dozdaj naša požarna straža take rjuhe še nima.

(Za otroško bobušnico) darovala je žena bivšega deželnega predsednika, gospa Ana pl. Kallina 20 gld., gospa Jožčina Hočvar iz Krškega pa 30 gld.

(Imenovanje): G. Ernst Goslar postal je nadinženir, adjunkt Tomaž Vaika pa inženir pri stavbenem vradu Kranjskem.

Razne reči.

— Vabilo k božični veselici, ktero obhaja katoliško podporno društvo v Celju v sredo dne 28. decembra ob 2 uri popoldne v hiši gosp. Kožerja „pri belem volu“ s sledečim načrtom: Program božične veselice: Igrokaz: „Sveta noč“ (predstavljajo učenke). 2. Razdeljevanje božičnih daril. 3. Petje. Opa z kva. Vstop k tej veselici je dovoljen neudom „kat.

podpornega društva“ proti vstopnim listom, ki se dobivajo po 20 kr. pri g. Kobilici na velikem trgu h. št. 2 in pri g. Krašovicu v gosposkih ulicah h. št. 119. Častiti p. n. društveniki naj oddajo pri vstopu k veselici svoj vabilni list.

Odbor.
— Tržaški škof mil. g. Jurij Dobrila se čedalje bolje počutijo in moči se jim vračajo.

— Polnočne službe božje na sv. Večer v Gradcu ne bodo imeli v nobeni cerkvi, ampak se bodo cerkvene molitve pričele še le na sveti dan zjutraj ob petih. Na Dunaji in v nekterih drugih večih mestih že dozdaj ni bilo o polnoči službe božje.

— Slovanska čitalnica v Mariboru ima dne 26. decembra t. l., to je, na Štefanovo, ob 7. uri zvečer svoj redni letni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Prečitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Nagovor predsednikov. 3. Poročilo tajnikov. 4. Poročilo blagajnikov. 5. Volitev pregledovalcev računov. 6. Volitev novega odbora. 7. Razni predlogi. — K temu zboru vse častite ude uljudno vabi odbor.

— Ubežati je hotel iz vojaške zapornice v Mariboru N. Obrovnik, reparski tovariš Fr. Guseja. Skoz dimnik je bil splezal na streho, pa vojaki so ga brž zapazili na strehi hiše: Zum grünen Anker, in ga obstr-

liti na nogo. Zlezal je zopet v dimnik, kjer so so ga potem prijeli.

— † Leopold Schulz pl. Strasnicki, sekijski svetovalec v naučnem ministerstvu in sin bivšega profesorja Schulza v Ljubljani, je 20. t. m. na Dunaji umrl. Poročen je bil ranjki z baronovko Natalijo Grimšičevo iz Grimšičke grajšine blizu Bleda, ki je zdaj lastnina barona Žvegeljna. Že pred nekterimi leti se je bilo ranjkemu zmešalo v glavi, in so bile zastoj vse poskušaje ga zopet ozdraviti.

Tržne cene v Ljubljani.

Pšenica hektoliter 9 gld. 26 kr.; — rež 6 gl. 18 kr.; — ječmen 4 gld. 71 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; — ajda 4 gl. 71 kr.; — proso 4 gl. 87 kr.; — koruza 6 gld. 20 kr.; — krompir 100 kilogramov 2 gld. 68 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. 50 kr. — masla kilogram — gld. 96 kr.; — mast 82 kr.; — špeh frišen 62 kr.; špeh prekajen 76 kr.; jajce po 3 kr.; mleka liter 8 kr.; — govedine kilogram 56 kr.; — teletnine 52 kr.; — svinjsko meso 50 kr. — Sena 100 kilogramov 2 gld. 68 kr. slama 1 gld. 96 kr.

Priznana izvrstne prave voščene sveče

iz pravega, nepokvarjenega čebelnega voska
(2) prodaja
P. & R. Seemann v Ljubljani.

Proti napetju in kislini v želodcu
zoper hemoroide, zabasanje, bolezn na žolcu in jetrih,
zoper različno kvi.
zoper tiščanje krvi proti glavi in prsom.
Vse izdelano po naročilih zdravnikov, večinoma iz švicarskih planinskih rož.

„Brandtove švicarske bobke“ (Brandt's Schweizerpillen), ki so v plehastih škatljah, in sicer stane škatlja s 50 bobki 70 kr., s 15 bobki pa 25 kr. Vsaka škatlja mora imeti zgoraj narisani pokrov, sicer ni prava, to je beli švicarski križ na rdečem polju, pa ime izdelovalca.

Prodaja v Ljubljani A. Mayr, lekar.

To zdravilo je boljše in cenejše, ko vse grenke vode. Bolno kri mirno in polagoma razveže. Dobro za vse bolnike. Nikomur ne škoduje.

Izkazi, v katerih so najdejo med drugim tudi mnogoštevilne sodbe strokovnjakov o dobrem učinku in neškodljivosti tega zdravila, se zastoj dobivajo po tistih lekarnah, kjer je to zdravilo na prodaj. Treba je zahtevati izrekoma (3)

Važno za vsako hišo!

Cela mizna oprava iz britanskega srebra za le 8 gld.

Elegantno delo, ne zarjavlji, in se vedno tako ohrani, v podobi in barvi pravega srebra, in je najboljša stvarina za mizno opravo, razun srebra. Za 8 gl. se dobi cela mizna oprava iz najboljšega britanskega srebra. Dobri stojimo, da ostane oprava vedno bela.

- 6 nožev iz britanskega srebra z angleško jekleno ostrino,
- 6 vilic iz britanskega srebra, fina in težka roba,
- 6 žlic iz britanskega srebra,
- 12 žličic za kavo, iz britanskega srebra,
- 1 mlečni zajemnik iz britanskega srebra,
- 1 zajemalnik za juho iz britanskega srebra, težko, dobro blago,
- 2 lepa svečnika,
- 6 jajčnih posodice,
- 6 tae, lepo izdelane,
- 1 posoda za poper ali sladkor,
- 1 presejalnik za čaj,
- 6 tačle za nože in vilice

64 kosov.

Naročil se proti poštnemu povzetju, ali pa da se denar naprej pošlje.

Zaloga britanskega srebra
C. Langer,

Wien, II. grosse Schiffgasse 28.

Opomba. Komur bi oprava ne ugajala, pošlje naj jo v 10 dneh nazaj in bo dobil svoj denar nazaj razun poštnih stroškov.

Važno za vsako hišo!